

Literatuur of niet.

Wat is literatuur? Wie het weet mag het zeggen. Zijn dat mooie zinnen zoals Johan Strauss jr. sprak toen hem de eer te beurt viel te worden gehuldigd als ereburger van Wenen? 'Mijn geliefde stad Wenen, in wiens aarde mijn hele kracht wortelt, in wiens lucht de melodieën dreven die mijn hart dronk en mijn hand neerschreef.'

Ik vind het prachtig en beschouw het als literatuur, maar waar zit hem nou het bijzondere in? Ik vind het mooi, omdat ik erdoor word geraakt, en Strauss bracht het gevoelig over.

Als je als een literair schrijver wordt beschouwd, geeft dat je status, maar wie bepaalt dat het daadwerkelijk ver boven de middelmaat uitstijgt? Dat is niet bekend. Je kunt het predicaat niet over jezelf afroepen; dat kunnen alleen anderen doen.

Ik vergelijk het maar even met schilderkunst. De een kan er een heel andere mening over hebben dan de ander.

Kluun en Heleen van Royen pretenderen niet dat ze literatuur schrijven, en ze verkochten met z'n tweeën ruim twee miljoen boeken. Blijkbaar weten ze feilloos een gevoelige snaar bij de lezer te raken.

Is dat omdat Heleen schreef dat ze haar borsten op de plaat van haar kopieerapparaat legde en de scan via het internet naar een veelbelovende date stuurde? Als dat zo is, dan zal ik eens kijken hoe ik dat voor mezelf kan toepassen.

Ik heb al een lichaamsdeel in gedachten.

Of moet ik op zoek naar een vriendin met kanker, die ik vervolgens bedrieg?

Nee, dat wordt op zich niet als literair gezien.

De koningin van de literatuur, die het etiket over zichzelf afroept is Connie Palmen. In een van de eerste pagina's van haar boek I.M. schreef ze dat de hoofdpersonen van verliefdheid in hun broek poepten. Voor mij zit daar een luchtje aan.

Ik pretendeer niet dat ik literatuur schrijf. Als ik het een mooie zin vind, dan blijft hij zo staan. Zo vind ik de volgende regels uit *Occupy De Nieuwe WereldOrde* zeer geslaagd: 'In de buitenhaven vlogen meeuwen in onnavolgbare patronen hunkerend naar visresten rond de vissersschepen aan de kade. Emile snoof de zoute geur van de zee en brak zeewier op als prikkel naar vrijheid en symbool voor hun reis naar het onbekende. De moeder van alle tochten was dan eindelijk begonnen.'

Waarom? Omdat het iets met me doet en ik het zo voelde toen ik de sluis uit voer. Verder zal het mij worst wezen wat men ervan vindt en of men er een literair plaatje op plakt. Ik hoop mijn lezers te raken, want die willen verrast en geamuseerd worden. Meer is het niet volgens mij. Als dat lukt, dan ben je op de goede weg, en ik zie dat ook bij andere nog onbekende schrijvers. Onlangs recenseerde ik het boek: *De Broek Uit* van David Brandsma. Hij raakte mij met zijn tekst, dus is het voor mij literatuur. Jammer alleen dat zijn boek een verwarrende titel heeft en dat zijn flaptekst nergens op slaat.

Voor succes is er dus meer nodig dan alleen een goed boek.

Ik denk dat wat officieel onder literatuur wordt geschaard, aan inflatie onderhevig is. De literaire tijdschriften zijn vrijwel verdwenen en dat je als schrijver wordt uitgenodigd voor het Boekenbal is ook al geen zuivere graadmeter meer.

Genoeg over literatuur. Schrijf wat je schrijft.

Op zoek naar een uitgever:

Ik had een fantastisch boek geschreven en een bevriend psycholoog die mij en mijn kinderen begeleidde tijdens die intensieve achttien dagen waarin ik het schreef, vond mijn tekst ver uitstijgen boven alles wat hij aan autobiografieën had gelezen. In zijn praktijk was het regelmatig aan de orde om hulpbehoevenden hun levensverhaal te laten schrijven als therapeutische behandeling. Dus maakte ik van het meest trieste moment in mijn leven een project. Als een instrument om er weer bovenop te komen en weer een doel in mijn leven te vinden.

Hoopvol selecteerde ik veertig uitgevers van wie ik dacht dat ze mij na ontvangst direct zouden bellen.

‘Meneer Peeters, u heeft een geweldig boek geschreven en wij willen het graag uitgeven. Wanneer schikt het u om met ons te spreken over de mogelijkheden die onze uitgeverij u kan bieden?’

Niet dus!

Wat ik wel kreeg waren ontvangstbevestigingen en later van twintig uitgevers een standaard afzeikbrief met strekkingen als ‘Past helaas niet in ons fonds,’ en ‘Helaas moeten wij u meedelen dat we uw werk niet geschikt vinden voor onze uitgeverij’ en meer van dit soort tenenkromtrekkende teksten. Eén uitgever legde zelfs de brutaliteit aan de dag me

naast de standaardafwijzing zijn informatie over een schrijfcursus toe te sturen.

Ik was laaiend. Hoe durfden ze mij, die zijn diepste zieleroerselen aan het papier had toevertrouwd, zo te behandelen?

Aan kopieer- en verzendkosten van de veertig manuscripten had ik 500 euro besteed. Geld dat ik had geleend, want ik bezat geen cent.

Indien je het pad wilt bewandelen dat naar een gerenommeerde uitgever leidt, kun je een selectie maken uit een overzichtelijke lijst met 125 uitgevers die Schrijverspunt.nl heeft gepubliceerd. Zie: <http://www.schrijverspunt.nl/uitgevers> Daar kun je ook vinden welke uitgevers manuscripten per e-mail willen ontvangen. Dat scheelt weer in de kopieer- en verzendkosten.

In Nederland zijn er niet zo veel literair agenten die voor jou op zoek gaan naar een geschikte uitgever, terwijl deze gang van zaken in de VS en de UK veel gebruikelijker is.

Ook voor agenten geldt een strenge selectie van de aangeboden manuscripten. 98 procent valt zondermeer af. Bekende agenten zijn Paul Sebes van Sebes en Van Gelderen <http://www.boekeenschrijver.nl/> en Chris Kooi www.chriskooui.com

De literair agent deelt mee in de royalty's, dus daar moet je vooraf wel rekening mee houden.

Ik heb veel ondernomen om in de belangstelling van gerenommeerde uitgevers te komen. Met name met mijn boek *Occupy De Nieuwe WereldOrde*. Voor mij voldeed dat aan alle gebruikelijke criteria voor een bestseller en het had ook nog eens een grote actualiteitswaarde. En zelfs een onderwerp dat wereldwijd in de aandacht stond. Ik selecteerde de grootste uitgever, AW Bruna, die ik digitaal mijn manuscript toestuurde.

Op LinkedIn nodigde ik Joost Nijsen, de grote baas bij uitgeverij Podium, uit om tot mijn netwerk toe te treden. Hij is uitgever van Kluun, dus niet de minste. Hij accepteerde mijn verzoek, dus beschikte ik over een direct lijntje met hem. Via LinkedIn stuurde ik hem een teaser waar mijn boek ongeveer over ging, en hij reageerde met een verzoek om mijn manuscript naar zijn uitgeverij te sturen. Bij wijze van uitzondering mocht dat via e-mail, want ik had hem gemeld dat ik voor de keuze stond om het per post op te sturen, met het gevolg dat ik dan een dag niet te eten had of de mail. Ik leefde, en leef nog steeds, namelijk op een dagelijks budget voor mijn levensonderhoud van nog geen 10 euro.

Omdat in september 2011 de Occupy-beweging uit het niets opkwam, waarover ik al een jaar eerder in mijn boek schreef, vond ik dat een van die uitgevers wel moest toehappen vóór 31-12-2012. Anders ging de actualiteit van mijn boek verloren. En omdat mijn roman ook gaat over de eindtijd waar we ons volgens velen in bevinden, was dat voor mij de deadline. Zonder tegenbericht nam ik me voor op 1-1-2012 te beslissen het dan maar zelf uit te geven.

Via LinkedIn kwam ik viavia in contact met schrijfster Lulu Wang. Van haar debuutroman Wilde Rozen verkocht ze 800.000 exemplaren. Ik dacht dat zij wellicht een goed woordje voor mij kon doen bij haar uitgever De Boekerij. Na een leuk mailcontact stuurde ik haar de synopsis en mijn manuscript toe. Van haar reactie gloeide ik:

Beste Han,

Ik heb je synopsis gelezen. Boeiend, magisch en inspirerend. Omdat ik momenteel weinig tijd heb om je manuscript te lezen, kan ik nog niet beoordelen of ook je hele tekst zo boeiend is als je synopsis.

Ik heb het idee dat als je dit boek goed uitwerkt, je boek veel mensen kan inspireren, want het thema en het centraal idee zijn geweldig!

Lieve groet,
Lulu

Helaas was zij niet mijn beoogde kruiwagen en ik kreeg een afwijzing van De Boekerij, die ze niet over mijn boek had geïnformeerd.

Op 1-1-2012 had ik nog geen positief bericht ontvangen, dus gaf ik mijn boek zelf uit.

Nu, 16 februari 2012, heb ik overigens nog steeds niets van AW Bruna en Uitgeverij Podium vernomen. Het boek is vanaf

6 februari 2012 in boekvorm en als e-boek verkrijgbaar via de (e)boekhandel, uitgegeven in eigen beheer. Ik heb AW Bruna en Uitgeverij Podium er niet van op de hoogte gesteld dat mijn boek reeds is verschenen. Ze hadden immers niet het fatsoen mij overeenkomstig hun beloften te laten weten of ze wel of niet geïnteresseerd waren, dus voelde ik mij ook niet geroepen om ze te melden dat het niet meer hoeft. Ik wacht gewoon af.

Ik denk dat men ook over een behoorlijke dosis geluk dient te beschikken om door een uitgever te worden geselecteerd voor publicatie.

Tussengevoegd: 3 maart 2012. Standaard afzeikbriefje van AW Bruna, zeven maanden nadat ik hen mijn manuscript stuurde.

Later bleek mij dat als het al zover komt dat je een contract krijgt aangeboden, je in een traject van redacteurs bij de uitgever terecht komt, dat veel tijd vergt. Gemiddeld duurt dat één jaar. Die tijd kon ik me echt niet veroorloven, want dan zou mijn boek uitkomen na 21-12-2012, en dan hoeft het niet meer, want dan is de wereld vergaan. Wat betreft het laatste, daar geloof ik niets van, maar het geeft mij wel de gelegenheid om rond dat thema de aandacht te trekken voor mijn boek.

De resultaten in het boekenvak staan sterk onder druk. De crisis is daar de oorzaak van. De omzetten van fysieke boeken zijn met 5 procent gedaald en uitgeverijen krimpen het personeelsbestand in. Veel boekhandels kunnen het niet meer (Bol)werken en sluiten hun poorten. De retailers die

dapper doorvechten, verkopen het liefst in het Nederlands vertaalde bestsellers en houden de hand op de knip voor boeken waarvan het verkoopsucces vooraf niet kan worden vastgesteld. Het gevolg is een verschraling van het assortiment en uitgevers brengen steeds minder titels op de markt. Die zijn al blij als ze van een nieuwe auteur tweeduizend exemplaren verkopen.